

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékire küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 5 . . .		
Negyed évre . . . 2 . . .	Negyed évre . . . 2 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **Ij. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Egyesült erővel.

„Életerős nemzeteknek kell, hogy legyenek kérdéseik, amelyekhez a párt-politikai hullámok nem csapnak fel. Kell ilyen kérdéseknek lenniök. Különösen Magyarországon, amelyek bizonyos irányban minden párt részéről immunitást élveznek. És ha van ilyen kérdés, akkor Magyarországon az oly kérdések azok, amelyek a magyar faj fennmaradását érdeklik. E kérdésekben kerülnünk kell mindent, ami elválaszt és keresnünk mindent, ami összeköt bennünket“.

E szép szavakkal fejezte be, beszédét Darányi miniszter; ami beszédét, amelyet a képviselőház szombati ülésében mondott, válaszul Bedőházy Jánosnak a székely kormánybiztosság dolgában nozzá intézett interpellációjára. E szavakban — örömmel jegyezzük fel — akárcsak a saját szavunkat hallanók. Ez a mi programunk egyik sarkalatos része, ezt hirdetjük az ujságnak a hasábjain; ezt mindenütt, ahol jártunk és beszélünk. A magyar faj megerősítése, fentartása: ez a mi nemzeti politikánk. Ez az a politika, melynek szolgálatában leomlanak a párt-politikai, felekezeti és társadalmi válaszfalak. Ez az a mező, hol nemes

versenyre kelhet minden magyar; hol a gyenge ember munkáját is örömmel látjuk, megbecsüljük, csak lássuk az igaz lelkeség tüzeinek lobogását; az önzetlen, a fajaért minden áldozatra kész munka verejtékét.

A magyar faj erkölcsi és anyagi megerősítése: nagy, nehéz munkát ró az állam és társadalom vállaira, am ennél magához méltóbb munkát nem is végezhet a magyar állam, a magyar társadalom.

Nemcsak a jelennek, a késő jövő vendőnek is szól e munka s aki e munka alól kibuvik, aki e munkában keresi a pártokat és felekezeteket elválasztó ellentéteket, lehet különben igen becsületes adófizető polgár, de nem lehet becsületes magyar hazafi. Ebben a dologban egyesülnünk kell mindnyájunknak. Tisztában keilünkünk azzal, hogy a keleti határ védő székelység megmentése egyttal az egész magyar faj megerősítése, tehát ebből a mentő munkából ki kell vennie a részét Tiszán innen, Tiszán túl, Dunán innen, Dunán túl, Alföldön és Felföldön minden magyarnak.

Egyesült erővel kell munkához látnunk, a magyar lélek egyesült erejével, s meglátjátok ez az erő a pokol kapuin is diadalt vesz. Ha mi fajunk

ama részét, mely egy tömegben lakja hazánk keleti szélét, nem tudjuk megerősíteni; ha mi a székelység életét századok sorára nem tudjuk biztosítani a ma rendelkezésünkre álló eszközökkel; a magyar állam épületének egy oly hatalmas oszlopa dül ki, melynek kidülése megrendíti az egész épületet. Megrendül az épület s megrendül lelkünkben a hit, a bizalom magunk erejében, a magyar nemzetnek a fennmaradásában. Ha elzüllik a székely egy tömegben, mi sors vár a magyarság amaz apróbb csapataira, melyek a nemzetiségek közé ékelődtek?

A székelykérdés — kell-e még bizonyítanunk? — nemzeti kérdés. A magyar faj lételének, vagy nem lételének kérdése. Ezt vallja Darányi miniszter is, ezt vallja tehát az egész kormány.

Azon tehát senki meg ne ütődjék, ha erősebb hangon beszélünk, mihelyt azt látjuk, hogy a kormány e kérdés megoldása körül tájékozatlanságot árul el. Ebben a dologban, a magyar faji politika dolgában nem ismerünk párttekinteteket s ha a kormány is így vélekedik, ha a kormány is fenhangon hirdeti ezt, ne fájjon neki a kritika, melyben a kérdés megoldásának mikéntjét esetről esetre ré-

Az elpusztult sziget.

Az egész világ mély megdöbbenéssel fordul most a távol nyugati indiai sziget felé, melyet a föld forrongó belsejének egy mozdulása elpusztított. A megfélemltetlen elem, amely elé az évezreden át fejlődött emberi kultúra egy szalmaszálát sem tudott keresztbe tenni, néhány óra alatt tönkretette mindazt, amit Martinique szigetén ezer meg ezer ember, évszázadok hosszú során át alkotott, lángba, hamuba borított egy fejlődő várost, munkás, törekvő lakóinak ezreivel, váratlanul, időt sem engedve a menekülésre.

A természet, ha meg akarja büntetni az elbizakodott embert, aki azt hiszi, hogy tudományával már igájába hajtotta: rettenetes tud lenni. Évezredek telnek el az ilyen borzasztó kitérésök között, de évezredekre szóló emléket hagy maga után mindegyik. Kétezer esztendeje lesz nemsokára, hogy a Vezuv lávája, hamuja maga alá temette a római birodalom három virágzó városát: Herculánomot, Pompejít és Stabiaeat. Akkor is ilyen orvult a veszedelem, munkájuk közben lepte meg az embereket s a késő kor régiségbúvárainak még szolgálatot is tett vele.

Igen a láva jól megőrizte az ókori élet minden nyomát, akár az itatós papír a közé szorított tanulmányozásra szánt virágot. A mostani régiségtudósok épen úgy nem törődnek azzal, hogy az elevenen elégetett, lávába temetett szerencsétlenek hozzatartozói hogy tördelhették a kezüket Rómában. Napolyban, mint n hogy a jövő ezredévek tudósai belső meglepődéssel fognak áskálni Saint Pierre romjai közt a halottak után, akinek rokonai, barátai ma a párisi mairie kapuit ostromolják hírekért.

Most, hogy a Martinique-sziget ilyen szomorú érdekességre vergődött, bizonyára sokan vannak, akik szeretnék tudni: hol, merre van, kie ez a szerencsétlen föld?

A Martinique-szigetesoportjához tartozik, mely Észak- és Délamerika közt, Floridától délkeletre van. Az Antillák spanyol, francia, angol, dán, svéd, hollandi birtokok, független szigete csak egy van: Haiti Martinique a francziák kezén van. Nagysága nem egészen 1000 négyzetkilométer, északnyugatról délkeletre magas hegylánc vonul végig rája, nagyrészt kialudt tűzhányóhegyekből. Legmagasabb csúcsa a Pvlée-hegy (1350 m.) mely a mostani rettenetes

pusztítás okozta. Utolsó kitérésére 1851-ben volt; azóta nem adott okot a félelemre. A sziget földje termékeny és éghajlata olyan meleg, hogy az Európából idetelepített földművelők afrikai növényeket honosítottak meg ott. Palma, aloé, akasszu-fa (dióforma gyümölcsessel) sűrűen voltak, termelve cukorkornádat, banánt, kávé, kakaót, dohányt, hüvelyes veteményeket stb. Ásványvíz-források is voltak a szigeten.

Martinique-t Kolumbus fedezte fel, ki ezen a tájon járva, tudvalevőleg azt hitte, hogy Indiában van s az ő tévedése miatt nevezik ezt az egész szigetvilágot Nyugat-Indiának. 1623 óta kevés megszakítással francia kézen van a sziget. Lakosai kis számban fehérek, leginább néger, mulatok és khinaiak; az őslakók teljesen kipusztultak már régen. Mintegy 200.000 ember lakóhelye a sziget, kik fölött egy, a francia kormánytól kinevezett kormányzó áll. Legfontosabb kereskedőváros Saint-Pierre volt; ezt a várost teljesen elpusztította a Pelée kitérése. Kikötőhely volt a sziget északnyugati partján s kedvező helyzeténél fogva a sziget kereskedelmének, főképen cukorkivitelének központja.

Lakosainak száma a legutolsó népszámlálás szerint több huszonhétézernél s ebből

szesítjük. Ha egy utra törekszünk, meg kell értenünk egymást a célhoz vezető utak irányában: így végezhet tökéletes munkát állam és társadalom egyesített ereje.

Darányi miniszter beszédjéből örömmel látjuk, hogy ő megértett minket s a mi álláspontunkat teljes egészében a magáévá tette. Sikerült nekünk s mindazon férfiaknak, kik a kérdést eléggé ismerő emberek kétségtelen jogával emelhetik fel szavukat, meggyőznünk a minisztert arról, hogy mielőtt az illetékes tényezők hü képét nem adták a székelyföld bajainak; meg nem állapították e nagyobbára speciális természetű bajok gyógyításának módjait, a kormánybiztos működése sötétbe való ugrás. A miniszter belátta, hogy ezidőszert a kormánybiztoság kérdése utolsó rendű kérdés. Hogy első és legsürgősebb: a bajok megállapítása s a gyógyítás mikéntje. És különösen kívánatos; hogy egyesült erővel lássunk munkának. Nem kevésbé kívánatos, hogy a székelység magamagában írta ki az egymás iránt való bizalmatlankodást, gyanakodást, alacsony gyanúsításokat s hódítsa meg a maga részére az egész ország szerető figyelmét, becsülését. Ne kérdezzük, ne feszegezzük, hogy kit miféle titkos czélok vezetnek a mentőmunkában; szövetkezzünk, ha kell, az ördöggel is, a székelység s ezzel az egész magyar faj megmentésére. Sem éretlen gunyolódás, sem alacsony lelkű gyanúsítás meg ne tánto-

a pusztulást csak mintegy kétezer kerülte ki. Egészségesnek épen nem lehet mondani a várost. A sziget éghajlata különben is, amilyen alkalmas a déli növények tenyésztésére, olyan egészségtelen a mindenesetre drágább növényre: az emberre nézve. Saint-Pierre szük helyen, magas házból épült fel s különösen alsó része, a tulajdonképeni kereskedő város (Le-Mooillage) volt egészségtelen.

Most már hamuban, tűzben hever az egész; mozgalmas kikötőjéből részben elmenekültek a hajók, részben felgyújtva a tüzes hamutól, összeégve szálltak le a tenger fenekére. A partokat összeégett holttestek takarják, akik nem tudtak az elmenekülő hajókra feljutni.

De a Pelée vulkán kitörése nemcsak Saint-Pierre szigetét tette tönkre. Messze vidékeken érzik a földrengést s most Saint-Vincent szigetén félnek ugyanilyen veszedelemtől. Ez a sziget nincs messze Saint-Pierre-től, ezen is van tűzhányó: az 1220 m. magas morne-Garou, amelynek utolsó, hatalmas kitörése 1822-ben volt s akkor csaknem az egész szigetet elborította lávával és kőesővel. A földrengések itt azóta is gyakoriak. A sziget különben angol birtok, jó termőföld és vagy ötvenezren laknak rajta.

Adja Isten, hogy a föld haragos méhéből ne törjön elő több pusztulás — elégedjék meg azzal a negyvenezer emberrel, a kinek elszenesedett hltteste Martinique földjét borította.

Marczellus.

írta abban a munkában, melyre kiki a maga tehetsége szerint vállalkozott.

Mert itt csakugyan mentőmunka vár reánk, a szó legkomolyabb értelmében; mentőmunka. Itt az „egyesült erő” nem üres szólás-mondás; tartalma, gyökere van ennek. Gyökere melyből a magyar faj erejének kell kisarjadzania, hatalmas, erős fává nevednie.

Tehát: egyesült erővel!

Benedek Elek

Kártyavárak.

Ne altassuk magunkat s ne legyünk elfogultak. Az a haladás, amely napjainkban látható, javarészen nem természetes, nem biztos alapon nyugvo fejlődés, hanem csak pusztá latszat, külső hatásra épített alkotás, amely mesterkéltséggel és erőltetéssel. Mindmennyi kártyavár, amelyet a szél első fuvallata hatomra dönt. Napról-napra épülnek és letesülnek haladást jelentő alkotások s mentől gazdagabbak vagyunk kulturális vívmányokban és intézményekben annál nagyobb a szegénység, a nyomor.

A tőke nagy része le van kötve. A parvtized óta kifejtett rohamos haladás kimerítette az ország pénzerejét. Fél-század alatt akart az állam a művelt nyugati államok magas színvonalára emelkedni, arra a magaslatra, amelyre a nagyműveltségű nyugati évszázadok lassu természetes és rendszeres fejlődésével ért el; ott állunk a sorban, de kimerülve, fáradtan, szárnyszegetten. — Jóformán nincs ann i erőnk, mint amennyi a meglevő alkotások, az elért színvonal föntartására szükséges. Az ipar- és kereskedelem, melyben az ország életereje, vérkeringésének lüktetése nyilvánul, mintha közel állana ahhoz a ponthoz, ahol a pangás, a bomlás kezdődik. Akárhova tekintünk, bámerre fordulunk, mindenütt lehangoló, szomorú látvány tárul szemünk elé s panaszsza, mindig és mindenütt panaszsza találkozzunk.

A hitel kihasználása epidemikusan lépett fel. Minden alkotásnak, adás-vevésnek hitel kepezi alapját. Ha valaki gyarat épít, üzletet nyit, házat vesz, hitelműveléshez folyamodik. A mindennapi szükségletek beszerzése is hitelre történik. Csak az adóval nem nyulnak hitelt; ezt behajtják kérés nélkül. Ilyenek a mai viszonyok s ilyen körülmények közt egy cseppelt sem csodálható, hogy olyan általános a depri-mált hangulat, olyan nagy az elégedetlenség, az elkeseredettség.

Ki-ki ameddig a sajátjából bírta, fizetett a magából; a mikor kifogyott a zsebe, hitelt vett igénybe s kölcsön pénzzel dolgozott. Egyik kölcsön után következett a másik s az eladósodást a hitel tulságos megdrágulása követte. A rendelkezésre álló oleső pénzeket különböző vállalatokba fektették s 40—50 évre lekötötték. Ami eskély tőke szabad még, annak nagy a kamatja: lehetetlen vele dolgozni.

S egyáltalában nem alkalmasak a mai viszonyok arra, hogy terhes befektetésekkel vállalatok létesüljenek. A haladás természetszerűleg nem tur megállapodást, mért a stagnálást jelent. Folyton-folyvást előre törekszünk s a haladás hangzatos jel szavait emlegetve, sürgetjük az alkotások újabb-újabb sorait s nem gondolunk arra, hogy ez alkotások fönnállását biztosítani kell. Mert mit ér minden erőlködés, ha

meddő munkát végezzük, ha ingoványra építünk palotákat.

A föld agyon van terhelve; a lakosság roskadozik a közteherviselés alatt s a gazdasági állapotok napról-napra rosszabbodnak. A terménynek nincs ára, az állattenyésztés lanyha: ezenkívül az elemi csapások egész sorozata sújtja a gazdát. Hol a filloxera, hol a gabonarozsda, hol meg a sertésvész pusztít. A regenerálás, följújtás óriás befektetéseket igényel. Csupa nagy kamatu kölcsönpénz. Szegény az ország, nagy közteher s kultúra mindig többet és többet kíván. Maholnap nem bírjuk.

Remélhető azonban, hogy az ékényszer hatása alatt nem sokára fölnyílik az ország szeme. A nyakló nélkül való haladást szabályozni fogják s csak a természetes és biztos alapon mozgó fejlődést engedik érvényesülni. A bizonytalan és kapkodó vállalkozásoknak nyakát szegik meg mielőtt nemzetgazdasági károkat idézhetnének elő. A tapasztalatokon okulva a takarékossg lesz minden ember jelszava s minden téren a tisztesség és becsületesség morálja lesz az alap, amelyre építeni lehet és szabad.

A tisztesség és becsületesség mindennekfölött! S mihelyt a tiszta erkölcsök gyökeret vernek az ország elgazosodott talaján, kivész a gyom és a jólét viragzáskan indul. De vajon mikor!

Gyermekotthon és gyermekmenház.

E hó 12-én Budapesten szociálpedagógiai gyűlést tartottak Teleky Sándor gróf képviselő elnöksége mellett. Legjelenteknyebb pontja a gyermekotthonok ügye es a gyermekvédelem volt.

Nem akarunk visszaemlékeztetni senkit arra, a mit lapunk e tárgyban már régebben közre bocsátott, csak figyelmeztetjük Debreczen vagyonos és vagyonalan nemes szívű emberbarátait, hogy „még is mozog a föld!”

Ime, amit irtunk, hogy t. i. nem egész munka az, hogy a népiskolai szegény gyermekeit a tél napjaiban kenyérral s némi meleg étellel ellátjuk: igazolva van. Annyi az, mint a haldoklónak a végperczek erőszakos kitolása. Elvégre hosszú betegségnél halál a vége s ha már halni kell, a tiszta lélek szivesebben válik meg ma, mint holnap.

Alkalomszerűnek találom, hogy ismételve erre irányítsam a figyelmet.

Debreczennek sok egyesülete van: jobb és jó. De még ezek mellé, vagy fölé a legjobb bátran sőt mulhatatlanul beillesztendő.

Azok a ruházatlan szegények, azok az éhező szegények, akikre a tél zord napjaiban a jó közönség figyelme kiterjedt és szívének melege melegengett, azok most is a tavasz s majd a nyár napjaiban is meg lesznek; hisz nemcsak az anyagi szegénység teszi helyzetüket nehézé, hanem a szív melegének hiánya, az állati tengélet.

Nézzünk be egy iskola termébe a napkora reggeli óráiban.

Ugy télen, mint nyáron ezek a szegények az elsők a megjelenésben — életöszönök sugja, hogy jobb az iskola tiszta, meleg levegője, mint a szülői — sokszor pokolhájlék büzhödt köre.

Óh hány gyermeknek köny tódul szemébe, midőn hibás intézkedések folytán ragályos betegségek czime alatt hetekre, hónapokra elzárják előtte az iskola terem tiszta enyhe levegőjét, míg otthon fázlódni, s tünnie kell a durvaságokat, mik a pálinkával

telített apa, vagy anya, vagy mindkét szülőnek ajkairól, karjaitól erednek.

Ezekre gondoltam én, mikor a családok után ismétlődő újabb családok dacára is reméltem és remélem, hogy kell lenni és van is Debreczenben szivnek, aki ezt átérzi, aki szükségét látja annak, hogy Debreczenben gyermekothont és gyermekmenházat kell létesíteni.

Vakhittel ragaszkodom ehhez, és illetékesebb, befolyásosabb ember kezdeményezésére szívesen szegődöm eljáról, szolgál, hogy hetvenhárom ezer lelket számláló városunkban egy vagy két ezer jószívet toborozunk össze e fenséges eszme létesítésére.

Egy vagy két koronás tagsági díj mellett, városi és egyházi segélyezéssel, városi és egyházi vezető irányítással országos jelentőségű intézménnyé fejlődnek a debreczeni első gyermekothontok.

Hangsúlyozom e két testületet, mert hiszen városunknak, a felekezeteknek dusan jövedelmező tökéje lenne a gyermekothontok nemcsak ezeknek, hanem magának a magyar hazának! Hisz oly kevesen vagyunk mi magyarok, hogy a kőborcigánytól is pénzen kellene megvásárolni porontyát, hogy magyar honpolgárrá neveljük.

Ajánlom ezt az eszmét, melegen ajánlom hatóságainknak, hiszen oly csekélység az, amit a kivitel kíván. Lelkesültség, és emberszeretet. E kettő meghozza Montecuculi eszközeit is a pénzt, a pénzt, a pénzt.

Ajánlom iparosaink, kereskedőink b. figyelmébe.

Évek során ipartestületi ügyekkel is foglalkozván, tudom, hogy a tanulók (tanoncok) nagy osztályban mily sok a züllés utjáról felszedett elem. Minő kinnal sikerül egyet is kiművelni, emberré alakítani. A legtöbb rabszolga módon lemorzsolja tanonczéveit, lesz belőle segéd és lesz belőle pénzen fogadott ellensége a mesternek.

Nos! nem jobb volna-e betekinteni a gyermek menházba s onnan kiválasztani azt, a kit hajlama és tanítója ajánlata és nem a kényszerűség — a megfelelő pályára vezetne?

Igy mondtam: „és tanítója!” Ne botránkozzék meg rajta senki, hiszen akkor bomlik fel a társadalom, ha a tanító is bérért dolgozik és malteros kanalat az első kongásra ledobja. Igen! megfelelő hajlamu, megfelelő képzettségű tanítót állítson a társadalom ezen intézmény élére, aki ne csak azért tanítson, hogy a nt. esperes urnak és egyebeknek darálni tudjon a tanuló.

Sőt az ilyen tanítót egyenesen mellőzni kell. Hiszen éppen a canonicus visitátorok látogatása szójátékból vizitátor látogatásnak lett átbermálva, — hihetőleg valamelyik okos gyermek részéről; mert a tanárokhöz hasonló rombolás előzi meg őket az iskola belső életében. A látogatás és a bér munkásai ekkor izzasztják a szerencsétlen áldozatokat, mint lófuttatás előtt a zsokkék a lovakat.

Mi lenne ugyanis, ha a szegény gyermek meg nem tudná mondani, hogy ebben a mondatban: „Istenben bízom” micsoda mondatrész ez: Istenben?

Pedig az esperes ur so tudja, vagy ha tudja, nem úgy tudja, mint nyelvész; a nyelvész pedig megint másként tudja, mint a nyelvész.

Csupa ostobaság az egész. Az én lelki szemem azt látja, hogy Debreczen gyermek otthonának és menházának tejesen külön, önálló iskolája lesz, melyben ilyen butaságok elő nem fordulnak.

Tegyetek hát jó szívétek még többet, mint tettetek. Előzze meg Debreczen — magához méltóan — a legszegényebb várost: Budapestet.

Szentjób Kálmán.

Hajdúvármegye közgyűlése.

A bizottsági tagok nagy érdeklődése mellett tartotta meg közgyűlését Puky Gyula főispán elnöklésével Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága.

A gyűlést pont 9 órakor nyitotta meg Puky Gyula főispán s mielőtt a tanácskozást megkezdették volna, meleg szavakkal parentálta el Horánszky minisztert s indítványára a megye tájdmalmának jegyzőkönyvben ad kifejezést.

Kovács Gyula képviselő indítványt tesz, hogy a tisztújításra vonatkozó fellebbezésre beérkezett döntést az alispáni jelentés után vegyék tárgyalás alá.

Az indítványt elfogadják. Ezután megkezdtek a tanácskozást. Az alispán múlt évi s időszaki jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

A megfellebbezett alispán választás.

A decemberi tisztújító közgyűlésen megválasztott Rásó Gyula alispán és több tisztviselő választása ellen fellebbezést adtak be Ferenczy Elek volt főszolgabíró és Besenyői József volt segédjegyző.

A közigazgatási bíróság ítélete ez ügyben bérekeztett s ennek az ítéletnek felolvasására került a sor.

A közigazgatási bíróság a panaszoknak helyt nem ad, fellebbezésüket elutasítja. Ferenczynek azt a kifogását, hogy azért mert őt nem jelölték, az alispán választás nem érvényes, helyt nem adhat, mert őt jelölni nem lehetett, mután az 1883. évi I. t. cz. I szakasza b. pontja értelmében törv. hatósági tisztségre csak az választható, ki erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá nem esik, már pedig — mint az iratok bizonyítják — Ferenczy ellen ez megállapítható. Pénzbírságra és dorgálásra volt itélve s legutóbb is a hivatalvesztést csak hosszú szolgálati idejére való tekintettel nem mondták ki rá, hanem ehelyett a legmagasabb pénzbüntetéssel sújtották.

Az ítéletet tudomásul vették. Áttértek ezután a tárgysorozat további pontjaira.

A honvédhadapród iskolánál a vármegye alapítványi helyre a vármegye felvételre ajánlja Kiss Istvánt, másodsorban Dobó Nagy Istvánt és végül Márta Gábort.

Az adófelszámolási bizottságba rendes tagnak Soltész Farkast, póttagnak Dalny Lászlót választja meg.

Miniszteri leiratok s utasítások felolvasására került a sor. Tudomásul vették.

Alispáni jelentések felolvasására került a sor, melyeket tudomásul vettek.

Gazdasági munkás közvetítőnek megválasztották Dávidházy Sándor II. jegyzőt, helyettesül Dalny Barna jegyzőt.

A vármegye 40000 korona hozzájárulást szavazott meg a kaba-nádudvari vasut kiépítésére. A vállalkozó határidőt kér, mikor teljesíti a vármegye kötelezettségét.

A határozat az, hogy a vármegye szeptemberig kifizeti a 40000 koronát s felhívja vállalkozó Berger Jenőt, addig fogjon hozzá a vasut kiépítéséhez.

A rendezett tanácsú városok képviselőtestületei választott tagjainak megbízatásának lejártá alkalmával az új választások iránt tették meg az intézkedéseket.

A vármegye járási mezőgazdasági bizottsági tagjait, a vármegyei egészségügyi bizottság s a borellenőrző bizottság tagjait választották, illetőleg alakították meg.

Harc a főszolgabírói székhelyért.

A nádudvari járás főszolgabírói székhelyét H.-Szoboszlóra helyezték át. A

nádudvari járáshoz tartozó községek képviselőtestületei most azt kérik a vármegyétől, hogy a székhelyet Szoboszlóról helyezze vissza Nádudvarra.

Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy a kérés elutasításáig s a főszolgabírói székhely hagyassék meg. H.-Szoboszlón

Ezzel kapcsolatban terjesztették elő Hadház kérvényét is, melyben azt kérik, hogy a főszolgabírói székhelyt vagy Hadházra vagy Debreczenbe helyeztessék át H. Böszörményből. Az állandó választmány javaslata itt szintén az, hogy a kérelem elutasításáig.

Már a felett nagy zaj, lármá keletkezett, együttesen tárgyalassék-e két kérvény. Végre a főispán intézte úgy el a vihart, kimondotta, hogy együtt lehet nyílt tárgyalni, de szavazni külön fognak.

Brassay Károly (H. Nánás) kelt meggyőző érvekkel védelmére, hogy a székhely helyeztessék vissza a járás területére.

Óriási vihart idézett elő azzal a kijelentésével, hogy „minden józanul gondolkodó figyelmébe ajánlja a z elmondottakat.” A szoboszlói hívek nem hallották beszéde végét, csak az első szót s megakasztották beszédében, foyton kiabálva:

— Sérteget! Rendre!

Perczekig tartott a zaj, míg végre szóhoz jutott az elnök s kérte a bizottság tagjait a higgadt, nyugodt tárgyalásra s hogy ne zavarják közbeszólásokkal s kérte Brassayt személyes vonatkozásokat ne vegyen bele beszédébe.

Brassay ezután elmondotta, hogy ő a fent idézett kitéletet használta, amiben természetesen, sértés nincs. Végül indítványozza, helyezték vissza a főszolgabírói székhelyt a nádudvari járásba.

Lengyel Imre (H.-Szoboszló) felőráig tartó folytonos közbeszólásokkal megzavart beszédében adatokkal felszerelve bizonyította, amellelt érvelt, hogy a főszolgabírói székhely jogosan van H.-Szoboszlón s elfogadja az állandó választmány javaslatát, Brassay indítványának mellőzését kéri.

Kiss Ferencz (P. Ladány) tiltakozott Lengyel Imre azon kijelentése ellen, hogy az egész mozgalmat Nabráczky főszolgabíró idézte elő. Ez az ő szabad elhatározásuk volt. Erősen érvelt amellelt s bizonyítja, hogy Szoboszlón nem lehet helye a főszolgabírói székhelynek, az nem a járás területén van. A székhelynek a járás területén kell lenni. Nem terjeszkedik ki arra, hogy ezt a kérdést a mutban hogyan intézték el; ezt az ügyet, tudja mindenki, hogy becsempeszték a tárgysorozatba, Szoboszló eljárása nem volt nyílt, valóságos pucses volt. Nem tartja helyesnek egy járástól elvonni a székhelyt. A közérdek a közbeke kívánja helyezték vissza a székhelyt a járás területéhez. Hozzájárul Brassay indítványához.

Rásó Gyula alispán azt mondja, ha P. Ladány azt kéri, helyezték a főszolgabírói székhelyt oda, ez jogos, mert ott van járásbírói székhely. Ha ezt kérik, az állandó választmány határozata más lett volna. De nem nyíltan kéri, a kérelem olyan, hogy azzal függőben akarják tartani a kérdést.

Kovács Gyula H.-Szoboszló orsz. képviselője amellelt érvelt, hogy másutt, mint H.-Szoboszlón elnem helyezhető a főszolgabírói székhely, Tiltakozik az ellen, hogy H. Szoboszló ennél a kérdésnél a legutóbb nem volt elég nyílt, őzinte.

Lengyel Imre szót még válaszolva Kiss Ferencznek. Hevesen, izgatottan kezdett beszélni más tárgyról, mire az elnök figyelmezteteti, hogy ne terjen el a tárgytól.

Zajos zugó éljenzés kísérte a főispán szavait, mely után Lengyel Imre megjegyzést

tett a főispán szavaira. A főispán ismételt zugó éljenzéstől követve rendreutasítja Lengyelt s kijelenti, hogy a tanácsait is köszöni, de szóljon a tárgyhöz. Magyarítani igyekszik ezután Lengyel, hogy szavait a főispán félre értette, majd ismét az állandó választmány határozata mellett beszél.

Simon Károly (H.-Hadház) a hadháziak nevében kijelenti, hogy ők nem akarják a főszolgabírói székhelyt H.-Böszörményből Hadháza, hanem Debreczenbe.

Sóvágó Gábor azt a kérdést veti fel, együtt vagy külön-külön szavazzanak-e a két kérdés felett.

Elnök kijelenti, hogy már előzőleg kijelentette, hogy a két kérvény felett külön-külön szavazzanak.

Türelmetlenek voltak már a bizottság tagjai folyton.

— Szavazzunk! Szavazzunk! kiáltások hangzottak.

Elnök — 11 óra elmúlt már — elrendeli a szavazást.

Először az állandó választmány javaslata felett szavaztak, vagyis hogy a főszolgabírói székhely megmaradjon H.-Szoboszlón. Névszerint szavaztak. Az állandó választmány javaslata mellett szavazott 52, ellene 104, így 52 szavazattal vetették el az állandó választmány javaslatát. A vármegye közgyűlése tehát 52 szótöbbséggel kimondta, hogy a főszolgabírói székhelyt Szoboszlóról a nádudvari járásba kívánja helyezni. A határozat megerősítés végett a belügyminiszter elé kerül.

Ezután egy kérelmet és egy indítványt tárgyaltak.

A kérelem az volt, hogy a főszolgabírói székhelyt H.-Böszörményből H.-Hadházra helyezték át. A kérelmet nem teljesítették. 36 mellette 60 ellene szavazott. Az indítvány felett rendelkeztek el ezután szavazást. Az indítvány az volt, hogy a főszolgabírói székhelyt H.-Böszörményből Debreczenbe helyezték át. Az indítványt elvetették.

A közgyűlést tovább folytatták ezután s még holnap is folytatják.

NAPI HIREK.

A „Függetlenségi Kör“ juniálisa.

A debreczeni „Függetlenségi Kör“ tanácskozó termében népes értekezlet volt f. hó 12-én. Arról volt szó, hogy az idei tavaszi mulatságot hol, mikor és hogyan tartsák meg? S az értekezlet ritka egyértelműséggel hozta meg határozatait, melyek egyenként és összesen alkalmasak arra, hogy a tavaszi mulatság kedves, felejthetetlen legyen azok előtt, akik ott megjelennek.

Junius 15-én lesz a mulatság a nagyerdei Vigadóban. Addig is, míg a meghívók szétküldetnének, jelezhetjük, hogy élvezetes este lesz, mert a ropogós csárdáson, szilaj körmagyaron s a többi tánczokon kívül ének, felolvasás, vizsgaválat is lesz bevezetésül.

A szereplők neveit most nem árulhatjuk el, annyit mondhatunk, hogy mindannyian kipróbált erők s városunk közönsége előtt a hangverseny termékből ismeretesek.

A rendezőség élén a fáradhatatlan örök ifju B. Nagy János körelnökkel, mindent elkövet, hogy a mulatságot fényessé, élvezetessé, feledhetetlenné tegye.

Hisszük, hogy e fáradtságot Debreczen polgárcsaládjai azzal jutalmazandják, hogy egytől-egyig megjelennek a juniálison. Debreczen leányai s ifjai készüljete a junius 15-iki mulatságra!

Tanítók gyűlése.

Az ev. ref. tanítók országos egyesülete évi rendes közgyűlését „kiacses“ Kolozsváron tartja. Magy fontosságú d lgookról tanácskoznak ez alkalommal tanítóink. A zsinat felibe terjesztendő Memorandumon kívül az érmeleki ref. tanítóegylet több életrevaló indítványa is szönyegre kerül. ezen kívül lesz egy felolvasás is „Az ev. ref. egyház és iskolai“ czim alatt, m vel e gyűlés célja az erdélyi ref. tanítótságot is bevonni az egyesület kötelékébe, kívánatos, hogy a többi egyházkerületek tanítói minél tömegesebben vegyenek részt benne. Reméljük, hogy a debreczeni ref. tanítók közül is sokan elmennek Kolozsvárra.

Bakonyi Samu ünneplése.

A debreczeni II-ik választó kerület buzgó képviselője, dr. Bakonyi Samu, az országos Kossuth párt kiváló tagja a keddi országgyűlésen újabb fényes sikert aratott. Távirati tudósításunkban már emlékeztünk ezen beszéd sikeréről, melyre vonatkozólag a budapesti levelezőnk ezt írja:

A függetlenségi táborból Bakonyi Samu debreczeni képviselő kezdett beszélni. Bakonyi nemcsak egyik legkitünőbb, de egyik legszorgalmasabb tagja is a képviselőháznak. Háromszor szólalt már fel a képviselőházban s mindig nagy érdeklődés mellett nagy beszédet mondott. A debreczeniek büszkék lehetnek képviselőjükre, mert ott találják minden nemzeti ügy védelmében. El kell ismernie mindenkinek, még báró Fejérvary miniszternek is, hogy a hortobágyi magyarság csak hasznára van az országnak. Bakonyi ma olyan beszédet mondott a magyar nyelv védelmére, mellyel nemcsak pártjának hanem az egész képviselőháznak elismerését kivívta.

Rendkívül érdekesen okolta meg bizalmatlanságát a kormány iránt. Szemére veti a miniszterelnöknek, hogy nem ügyel a jogfönntartó nyilatkozatra s a minap is azt mondta, hogy Dalmáciát száz esztendő alatt elbirtokolták tőlünk. A közjogban nincs elbirtoklás — mondta Bahonyi mire Ballagi Géza a kormánypárt sorából helyénvalónak találta közbeszólni:

— Dalmácia visszacsatolása nem közjogi, hanem politikai kérdés.

— Sárospatakon! — hallatszott balfelől.

Bakonyi pedig Ballagi felé fordulva harsány hangon oktatta ki:

— Tanulja meg professzor ur, hogy igenis közjogi kérdés!

Bakonyi ezután a függetlenségi párt folytonos helyeslése közben ostromozta a miniszterelnök politikáját. Hosszasan beszélt a delegációról, a melyben a magyar állam nemzeti jellege nem domborodik ki. A de-

legációban németül tárgyalnak, s azok is németül beszélnek, akik jól tudnak magyarul.

— Szégyen, gyalázat! — hallatszott a baloldalon.

Bakonyit valósággal ünnepelelték, mikor befejezte beszédjét. Hosszantartó éjjenzés és taps hangzott fel a baloldalon s a függetlenségi képviselők szívélyesen üdvözölték jeles előharczosokat. Debreczeni képviselőnk beszédére még visszatérünk, hogy részletesen megismerhessék az olvasók és pártunk tagjai.

A magyar világ részvéte.

Messze idegenben valami francia birtokot elemi csapások sujtanak: az egész művelt világ rézztvevőleg s áldozatkészen odafordul. Messze székelgyföldön alattomos kezek által felgyújtott tiszta magyar falvak lángjai lobognak az ég felé, — s az egész művelt magyar világ hátat fordít nekik.

Debreczen város zárszámadása.

Roncsik Lajos főszámvevő tegnap készült el a város múlt évi zárszámadásával és tegnap tette meg a jelentését a városi tanácsnak. A múlt évi zárszámadás a tanácsától a szakbizottságok elé kerül, onnan pedig az egyes miniszteriumokhoz jóváhagyás végett. Kétszázharminczkét korona és néhány fillért mutat a pénztármaradvány, a mi a helyes gazdálkodásnak eklatáns példáját jelenti. A zárszámadás főbb pontjait ide iktatjuk.

Rendes bevétel volt	2.481.748 k.	23 fill.
rendkívüli bevétel	1.211.507	46 „
átmeneti bevétel	236.639	52 „
tehát összesen	3.925.894	21 „

A kiadások a következőképen oszlottak meg:

Rendes kiadás volt	2.361.975 k.	34 fill.
rendkívüli kiadás	1.456.210	54 „
átmeneti kiadás	107.475	36 „
tehát összesen	3.925.661	24 „
pénztári maradvány	232	97 „

Az évi zárszámadást a napokban 15 napi közszemlére teszik ki.

A debreczeni első temetkezési Egylet, mint szövetkezet.

mely Dobijeczky Sándor országgyűlési képviselő védnöksége alatt áll, működését megkezdvén, Varjassy Gyula egyleti pénztárnok a pénztárt átvette.

Felhívjuk ezuton is az érdemes nagyközönség figyelmét ezen ujonnan alakult szövetkezetre, hogy ezt mint jótékony egyletet minél tömegesebben támogassák és beiratkozásuk által elősegítsék. Égető szükség van Debreczenben ezen humánus jótékony intézetre, a mely a szegényebbsorsu népre meghálálhatatlan és áldásos. Beiratást eszközöl és a szövetkezetre vonatkozólag kimerítő felvilágosítást nyújt a mai naptól kezdve Varjassy Gyula egyleti pénztárnok (lakik Csokonai utcza).

A szövetkezet minden elhalálozás esetében 200 korona segélyt ad. Beiratási díj 2 korona, a könyvecske ára pedig 20 fillér.

Meglepő látványosság a főterem a **Párisi divatáruház** kirakata
mely valóságos tárháza a tavaszi és nyári
női divatcikkek árakkal jelzett legmodernebb
különlegességeinek.

A siketnéma iskola.

Kiss Lajos szegényházi gondnok azon 20 hónapát, melyet neki Kecskés János a leánya hűséges gondoztatásának elismerésül jutalomdíjként adott, a városunkban létesítendő siketnéma iskola javára adományozta, melyért ez uton is fogadja a magasztos ügy nevében köszönetemet. Debreczen, 1902. Május 13-án Oláh Károly tanácsnok.

Adomány a Debreczeni Kossuth-szoborra.

Egy derék hazafias debreczeni polgártól vettünk adományt a debreczeni Kossuth szoborra. A nemes és szép czélra adott 1 forintot köszönettel nyugtatjuk és átszolgáltatjuk a szobor bizottság pénztárnokának.

Egy érekes dhölgy. — Afrikából hazatérő doktorné.

Érdekes vendége van Békéssy Gyulának, az aradi színház tagjának. Angyal Jolán dr. orvosnő időzik nála több nap óta. Marosvásárhelyi származású székely hölgy s mint ilyen részt vett az aradi székely-otthon vasárnapi estélyén. Tíz év előtt hagyta el a haza földjét. Ferjét, ki szintén orvos volt, követte előbb Amerikába, majd Dél-Afrikába, hol ő maga is doktori oklevelet szerzett s praxisa volt. Szülőföldje iránti szeretetét s honvágyát azonban soha sem feledte el, bizonyosága, hogy két fiát Brassóban nevelteti, kik most végzik Brassóban a középiskola legfelsőbb osztályát. Két év előtt Pretoriában érte el a bur háboru s a derék nő férjével együtt a bur szabadságharcosok szolgálatába állott. — Betegeket apolt, sebesülteket kötözt a hőselkü asszony, ki a háboru minden borzalmán, nyomoruságon keresztül ment. — Nagy csapás érte, mikor férjével együtt angol fogságba került s urát az angolok agyonlövették. Ezt a sorscsapást is kiállotta s az angolok között orvosi szolgálatot végzett. Egy kapitány, kinek a lábát sikerrel gyógykezelte, kieszközölte a számára a szabadságot. Hazatérhetett Európába. A tengeri uton újabb veszedelem érte. Egy bur cirkálóhajó megtámadta az angol gőzöst, melyen utazott s elsüllyesztette. Az utolsó perczben menekült át egy segítségül jövő angol hajóra. Végre Londonba jutott s onnan hazajöhetett Magyarországra. Előbb budapesti rokonainál tartózkodott most pedig Békéssy Gyulának vendége. Aradon kiállítás fog rendezni az utazásából magával hozott fényképekből, emléktárgyaiból, ásvány és csiga gyűjteményéből.

Fényes esküvő.

F. hó 11-én diszes esküvő folyt le Budapesten Jézus Szent Szive templomában, hol ugyanis dr. Gyarmati Viktor ügyvéd oltárhoz vezette Mauthner Lenkét, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő leányát. A templom zsufolásig megtelt a legelőkelőbb közönséggel. földbirtokosok, a jogászvilág, a fővárosi tanács, kereskedők nagyszámu képviselőivel, nemkülömben a rokonság és jóbarátok számos tagjával. Az új házaspárt, nemkülömben az oly nagy mérvben közbeesülésben álló örömszüloket minden oldalról melegen üdvözölték.

A püspök-ladányi ember esete.

Egy püspök-ladányi gazdálkodónak minden héten egyszer néhány óranyi dolga volt Nagyváradon. Eleinte úgy utazott, hogy éjszaka ült gőzösre, hajnalban Váradra ért, ott szállodába hajtatott és reggelig elviaszkodott az ágy apró bennlakóival. De végre is megunta ezt a mulatságot és más módszert választott. Ugyanis Bánfi-Hunyadig váltotta meg a jegyét, onnan aztán másfél óra mulva a kolozsvári vonattal épp délelőtre jött vissza Nagyváradra. Mikor először jutott el Bánfi-Hunyadra, bement a vendéglőbe és szólott a vendéglősnek :

— Hallottam, hogy itt Hunyadon pompas fatányérosot lehet kapni.
— Váradról tetszett érkezni?
— Igen, épp most. De hamar meglegyen ám az a fatányéros, mert utazom vissza a legközelebbi vonattal.

A vendéglős ráeresztette a szemét, de nem szólt semmit, hanem szaladt ki a konyhába. Ott kiadta a szigoru rendeletet.

— Hamar fatányérosot, de a javából! Bánfi-Hunyad becsületéről van szó!

Izgatottan leste, hogy izlik-e a vendékeknek a fatányéros. Meg is kérdezte tőle:

— Jó volt?
— Jó bizony! Egy hét mulva megint lejövök, ha ilyet kapok.
— Óh, itt mindig kapni!

Valóban egy hét mulva beállított újra pontosan hajnalban.

— No vendéglős ur, eljöttem, amint ígértem! Most hát meglátom, hogy megint olyan jó lesz-e a fatányáros, mint a mult hete volt!

A vendéglős boldogan hozta a sültet és a vendég másfélóra mulva visszautazott újra.

A harmadik hétes már Bánfi-Hunyad egész közönsége várta a nevzetes embert, aki annyira bolondja a fatányérosnak, hogy akora utat megtesz érte. Meg is éjenezték, amikor belépett. A vendéglős pedig nem is várta a megrendelést hanem hozta a fatányérosot szép nemzetiszinü körözzel, amit gondosan rakosgatott össze piros ezeklából fehér tormából és zöld madarsalátából.

Igy ment ez hétről hétre. A gazdálkodo nem maradt el, sem a fatányéros. De elérkezett az az idő, amikor végre is arra gondolt a gazdálkodo, hogy ne most aztán elég a fatányérosból. Elhatározta, hogy legközelebb valami mást fog randelni, de sohasem jutott odáig, hogy szólhasson a vendéglősnek. Mikor belépett, a vendéglős ismerős mosolylyal üdvözölte.

— Hozom már!

Igy hát kénytelen volt újra megváltoztatni az utazás programját és ezután újra Nagyváradon szállott ki hajnalban. Am azért emléke Bánfi-Hunyadon még soká fog élni, mint olyan emberé, aki méltányolni tudta Erdély gyöngyét: a fatányérosot.

Az angol club

közgyűlése, a mely mult hó 27-ikeről etmaradt, f. hó 15-én Csütörtökön este 6 órakor fog megtartatni. Felkéretnek a club tagok, hogy azon okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. A kikülsőzött könyvek beküldése is kéretik.

Mükedvelő előadás N-Létán.

Sikerült jótékonyczélu mükedvelői előadást rendezett a nagylétai aranyifjuság f. hó 11-én este a Korona szálloda e czélra fényesen átalakított udvarihelyiségében. — Szigligeti egyik legkitünőbb alkotása a „Liliomfi“ került színre s igazán dilettánsoktól nem várt hozzáértéssel előadva. A főbb szerepeket Köhalmly Margit és Ilona k. a.-ok Wechsberg Jánosné urnő, Kovásznay Ákos, Korcsmáros László, Vaday Sándor, Szilágyi Mihály urak játszották. A darab elrendezése és betanítása körül Kovásznay Ákos Nagy Léta érdemduis főjegyzője szerzett babérokat s az est fényes sikere is neki köszönhető. Az előadást hajnalig tartó táncvizigalom zárta be. (F. E.)

Utazás egy járásbiróság körül.

A következő sorokat vettük: Hajdu-szoboszlón, nyilvánosan, verik a dobot a püspökladányi kir. járásbiróságnak a hajdu-szoboszlói kir. járásbirósághoz csatolása érdekében: sőt magánkörökben a két biróság egyesítését bevezetett ténynek tartják, — hivatkozván egy előkelő hivatali személyiség azon önértetes kijelentésre: „megmutatom, hogy Püspökladány Szoboszlóra fog jönni.“ — Olyan komoly lévén a veszedelem, mi sem maradhatunk néma szemlélők, s a magunk részéről szinte kötelességünknek ismerjük, hogy a fenyegető veszélylyel szembeszáljunk. Mi tehát, reflektálván a hozzánk e tárgyban beérkezett aggodalmas kérdézősködésekre, ezennel megnyugtatólag kijelentjük, hogy a Hajdu-Szoboszló által már elhatározta egyesítésből semmi sem is fog lenni. E hírünket a legilletékesebb forrásból meritjük, — s hozzátesszük még, hogy az a bizonyos előkelő hivatali személyiség nagyon nagy ur lehet, és mindenhát is a maga hírében. — de az, hogy a biróságokat kénykedve szerint össze visszahajgálhassa, az talán mégsem ő rajta áll.

Halálozás.

Sulyos vesztéség érte a b. ujjvárosi ort. izr. hitközség érdemduis elnökét Friedländer Vilmos urat. Neje szül. Shvartz Cylli f. hó 12-én 39 éves korában, zavartalan és boldog házasságának 19-ik évében elhunyt. Halalat férjen kívül 8 árvája a legkisebb 2 hetes s nagyszámu rokonság gyászolja. Hogy a megboldogult mily szeretet — és tiszteletben részesült misem ta- ausítja fényesebben mint az, hogy a 14-én végbem ent végtisztességen ott volt a város színe java felekezeti külömbiség nélkül. A gyászbeszédet Fried Nathán főrabbi tartotta.

Középiskolai Torna ingek, sapkák és övök a legnagyobb választékban kaphatók FEKETE JAKAB uri divat és kalapüzletében Főter, kistemplom mellett.

Uj étterem.

Van szerencsém a n. é. közönség beves tudomására hozni, hogy a Sas-utczán lévő régi Vilmos féle vendéglőt kibéreltem, és a mai kor kívánalmainak megfelelően teljesen ujjonnan, fényesen berendezve, e hó 18-ikán megnyitom, hol is kitünő minőségű tisztán kezelt magyar faj borokat tartok s naponként frissen csapolt Dreher sör és kóser zóna villásreggeli lesz kapható. Havi abonomákat már most elfogadok. A közönség pártfogását kérem. Rosenberg Simon vendéglős

Különös nagy raktár gyermek öltönyökben 3 évestől 12 éves gyermekek részére jó szövet öltöny 5 korona
Finom minőség, diszes kivitel 7—8 kor. és feljebb.
Mosó öltöny 3 korona
Finom minőség 4 kor. és feljebb.

Mindenki örvendjen, a ki még nem vett férfi-, fiu- és gyermek-ruhát, mert most alkalma van szükségletét feltünő leszállított árak mellett beszerezni
Frank Rezső Debreczen legnagyobb árnházában a „Bika“ szálloda mellett.

Tulhalmozott raktár miatt egy jó férfi öltöny 14 kor. Kitünő kamgarn férfi öltöny 20—24 kor. és feljebb. Fiu öltönyök 12—16 éves növendékek részére cheviot öltöny 9 kor. Jó minőségű kamgarn 12—16 kor. és feljebb. — Képes árjegyzéket bérmentve küld. Telefon 175. sz.

Sürgős tudósítás!

Van szerencsém igen tisztelt ügyfeleimet ez uton értesíteni, hogy debreczeni üzleti helyiséget május hó elsejével Piacz-utca 58. (volt Corsó kávéház) áthelyeztem, hol üzlethelyiséget a legnagyobb kényelemmel és dusan felszerelt raktárral rendeztem be. Kiváló tisztelettel Blum Sándor udvari egyenruha szállító. Az I-ső honvédkerületi tisztii egyenruhazati egylet szerződött szállítója.

A szerencse révének

nevezhető Gaedike Budapest, IV, Kosuth, Lajos utca 21 sz, alatt létező osztálysorsjeg gyűjtődéje, mert ezen mesésen szerencsés gyűjtőde, állandóan a legnagyobb nyereség eredményeket éri el. Az osztálysorsjátéknak legutóbbi befejezett húzásnál a 100.000 kor. főnyeremény -- imár harmadszor -- jutott ezen szerencsés gyűjtődének osztályrészeire.

Dicséretre méltó.

Női kalap ujdonságok érkeznek naponta Rózsa Lajos női divatruházába Debreczen kistemplombazár, hol az idény előre haladottsága miatt tavaszi kabátok, Gallerok, Blousok, de különösen napernyők alkalmi mesés olcsó szabott árban lesznek eladva.

A pünkösdi ünnepekre

szükséges ruhákat, legszebb kivitelben, jutányos árak mellett csakis N e u m a n n M. ferfi fiu és gyermek ruha nagyruházában, cs. és kir. udvari szállító cégénél, — szerezhetjük be, — főtér a postával szemben.

Nyilatkozat.

A szolyvai és luhi Erzsébet gyógyviz a légzőszervek hurutjainál alkalmazható sikerrel.

Dr. Frischmann Gyula
kórházi főorvos Budapest.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

CSARNOK.**Vaterloo.**

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Mári néni hivatalos komolysággal fogta a botját és felállott.

Goulden ur elbucszott tőle

— Szerencsés utat Mari néni, aztán ne kerülje el a házunkat, hadd lássuk mielőbb!

— Ó, Goulden ur: halálkodott az öreg, nem rajtam mulik, hogy minden nap be nem köszöntök. Nevetve, felvidulva köszönt el az öreg. Isten áldja kegyelmeit. Azért a sok jóért könyörögni fogok szent Quirinushoz, hogy egy rózsás, eleven, erős kis fiuskával áldja meg a családjokat. Mert én szegény öreg asszony ennél egyébbel ki nem mutathatom a hálámat kegyelmeit iránt Aertsiné asszonyom.

Az ujonnan berendezett

„Otthon“ étterem, sörcsarnok és kávéházat

(a Sas utcán) melyet áldozatot nem kimélve fényesen rendeztem be,

1. hó 18-án, azaz Pünköszt első napján megnyitom. Előnyösen ismert termelőktől vásárolt természetes boraim, kiváló gonddal kezelt **KÓSER KONYHÁM**, továbbá kényelmesen berendezett éttermem, **legfinomabb kávéházi italok** és saját felügyeletem alatt álló **figyelmes kiszolgálással** óhajtom és remélem a nagyérdemű közönség meglegedését kiérdemelni.

Üzlethelyiségem megtekintésé kérem kiváló tisztelettel **ROSENBERG SIMON.**

Midőn e szöveget hallottam, így gondolkodtam:

— Ez a szegény Mária néni mégis csak jólélek. A szívem legforróbb kívánságát fejezte ki. Vajha meghallgatná az Isten.

Egész elérzékenyültem és miközben az öreg letipogott a lépcsőn, becsukta már az ajtót is, Katiczám nevetésre fakadt.

— Megint össze vissza beszélt a néni.

Goulden ur elgondolkozva jegyezte meg.

— Ilyen, gyermekeim azt gondolhatnók, hogy ezek a szavak a megtestesült emberi butaság szavai. És hogy azokat ez a szegény jámbor teremtes magától eszelte ki. Sajnos azonban, hogy ő csak a halottakat adta elő. Az emigránsok nyanyig gondolkoznak, napról-napra olvashatjuk az újságaikból. És a papság a templomban nyíltan prédikálja ezt. XVIII dik Lajos nagyon is utjukban van. Ő szerintök felette józanul gondolkodik. Az ő valódi királyok Artois gróf, a ki az örök üdvösséget akarja kiérdemelni.

És hogy a nagy ur üdvözöljön, ezért a huszonöt év előtti állapotokat kell visszaállítani. A nemesség 1788 beli régi jogaiért, kiváltságaiért árusítottuk és a hadsereg tisztii állapotait akarja lefoglalni. A római katolikus apostoli vallásnak pedig egyedüli állami vallásnak kell lenni. Midőn is minden vasárnap és ünnepet szigoruan meg kell ülni. Az eretnekek pedig minden állásból elűzendők. A nép a gyermekeinek a nevelését a papság ragadja kezébe. Ez a nagy nemzet, mely huszonöt esztendőn keresztül világszerte fátylavívője volt a szabadság, egyenlőség, testvériség eszményinek, ez a nagy nemzet, mely oly hadvezéreket, szónokokat, tudósokat, lángeszeket produkált, most mindent fel kell hogy adjon és meg kell hogy hajljon e kerék előtt. Mert igazat beszélt Mária néni, komolyan követelni fogják a mezők, rétek, halastavak visszaadását és a kastélyoknak, kolostoroknak köz költségen való felépítését. Ez a legkevesebb áre az Artois gróf ur üdvösségének. Ő mi csoda egyszerű fejedelmi vér!

(Folyt. köv.)

Mig a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“

gyógyforrás Margittelep, Beregmegye

vize ajánlatos fogyasztásra, amely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek betegségeiben** a legjobb viz, hanem a legkiválóbb **borviz** s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a **gyomor és légsőhurutos** megbetegedéseinél.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. Budapesten,

Cs. és kir. udv. szállító.

Ásványviz nagykereskedő.

Kapható mindenütt.

Valódi házi barack

lekvár kapható Félégyházi János fűszerüzletében Piacz és Miklós u. sarkán.

Kiadó lakás. Szép világos, magas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Hadházon a vasuti pálya udvar tőszomszédságában levő pár év előtt a művelt izlést is kielégítőleg épített 4 szobás ház, mely urilakásnak, vendéglősnak, kávéháznak, valamint a hozzátartozó 500 négyzetölnyi udvar felhasználásával épült fakere-kedésre ipartelepnek egyaránt alkalmas bármely perczben bérbe kiadó esetleg örök áron eladó. Feltevélek a tulajdonos Veszprémi István ügyvédnél Hadházon tudhatók meg.

12 hold ondódi föld

épülettel, kuttal eladó Bövebbet Széchenyi-utca 6. a zsákútluban.

MIHALOVITS ISTVÁN gyógyszerháza a „Kigyó“ hoz Debreczenben.

MOLLITERGIN

Arccs és kézbőr finomító s szépítő szer.

A „Mollitergin“ teljesen ártalmatlan alkotórészekből álló [tehát sem higanyt, sem ólmot, sem egyéb fémeket nem tartalmazó] oly bőrfinomító s szépítő szer, mely nem szoros s mig ártalmatlanságra nézve teljesen megegyezik a krémé celeste, vaselin, glicerinnel, addig hatás tekintetében jóval felülmúlja azokat.

Hatása rögtön! Az arccs és kézbőrt puhává, fehérré s üdévé teszi. Bármikor, tehát nappal is használható. Nem rontja az arccsbőrt, mint a fémeket tartalmazó arccsbőrjavítók. Elmulasztja a szeplőt, májfoltot, pörösenést, pattanást, mitesszereket s a könnyebb bőrbajokat. Kisimítja a ráncokkal teli arccsot.

Használati utasítás. Az arccsot s kezeket bármint szappannal [jobb a mandula vagy kissé szagosított házi szappan] langyos vízben megmossuk, puha törülkövel szárazra töröljük s ekkor jól bekenjük Molliterginnel. A kenést mindaddig folytatjuk, míg a bőr a folyadékot be nem issza. Nappali használatkor a bekenést arccsot s kezeket tisztá rizporba mártott ruhával töröljük meg.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Készítő hely s főraktár **Mihalovits I. gyógyszerháza** a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Pünkösti ünnepekre

ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a n. é. közönség szives figyelmébe. Naponta friss

ujdonságok

gyümölcs és zöldségekben,

uradalmi tea-vaj, aradi élesztő. István gőz-malmi liszt raktár.

Árticsóka: retek, burgonya, karfiol, káposzta, karalábé, borsó, bab, spárga, stb.

Tisztelettel

Czeplény és Polgár

fűszer és csemege kereskedése

Debreczen, Piacz-u. (Bika szállóval szemben.)

Kitünő Homoki vegyes fajbor 28 kr.

Kitünő Érmelléki Rizling bor 35 "

Kitünő Magyarádi 1898. évi 40 "

A borok valódisága és tisztaságáért kezességet vállal

Kontsek Géza

fűszer és borkereskedő

DEBRECZEN, Kossuth utca

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek.

Egy szelvény 3.10 mt. frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, tetjes uri ölt. " 6. " és 6.90 jobb
tönyt (kabát, nadrág, " 7.75 finom
mellény) ad ára csak " 6.65 finomabb
" 10. — legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő szöveteket, turista löveket, legfinomabb kangarnokat stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnen.

Minták ingyen és bérmentve. Minták szállításért jótállás. A magánlelek előnyei tetemesek, szövetet két közvetlenül fenti czeplőtől a gyarhelyiségből rendelni

481—1902 sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 937/2—1902 sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Bródi Henrik és neje depr. lakosoktól 2400 korona tőke, ennek 1901. é. aug. 29-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 120 kor. 96 fl. perköltség erejéig 1902. é. ápril 3 án bírósággal lefoglalt és 3069 kor. 80 flrre becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1902 évi május 15-én d. e. 1/2 10 órakor kezdetét veendő és Széchenyi-utca 25 sz. a. alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbit igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1902. évi ápril, 21-én.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

Csepléshez!

A magyar általános kőszénbánya r.-t. Budapest.

ajánlja

Tatai Királdi Sajó-Szent Péteri Doroghi Tokodi Ebszönyi Mészpor trágyázáshoz

jó minőségű szeneit rendkívül jutányos áron

!! Tatai tojás szén (brikett) !! — !! Ebszönyi mész !!
A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb.

Rendeléseket közvetít és felvilágosítást ad: Hevesi Gyula Debreczen.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főuradályában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötté

600,000 kor. a 69686. számra
600,000 kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk! egy sorsjegyet vásároljunk.

SZERENCSE-NAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Auguszt.	Szeptemb.	Október	Novemb.	Decemb.
1 87250	1 43937	1 29711	1 73744	1 47287	1 59445	1 23750	1 57888	1 29611	1 18129	1 60080	1 29651
2 69882	2 78922	2 25817	2 82430	2 94320	2 67255	2 75312	2 45786	2 14211	2 82970	2 25855	2 45783
3 23612	3 60527	3 25774	3 98450	3 31192	3 22677	3 23547	3 00806	3 45783	3 05658	3 08511	3 23729
4 23701	4 73723	4 45749	4 57889	4 87297	4 82434	4 57884	4 61454	4 69588	4 49311	4 43236	4 18459
5 53434	5 29655	5 49229	5 98448	5 18427	5 14110	5 61473	5 31308	5 95699	5 73741	5 43418	5 78654
6 69527	6 57810	6 23767	6 69647	6 43223	6 73724	6 69613	6 95625	6 31329	6 18438	6 57900	6 76501
7 57868	7 70577	7 29650	7 69424	7 45710	7 31296	7 82333	7 15965	7 45769	7 31299	7 69629	7 96656
8 23663	8 23728	8 43444	8 67964	8 23731	8 78651	8 95670	8 29606	8 43207	8 47937	8 57856	8 95696
9 25592	9 23726	9 25588	9 25523	9 73698	9 62701	9 25797	9 73709	9 14241	9 73509	9 45778	9 57844
10 69655	10 18411	10 69623	10 31237	10 23615	10 53409	10 57988	10 29695	10 73622	10 73949	10 29655	10 69675
11 69691	11 82414	11 45702	11 57850	11 69638	11 28742	11 34222	11 82593	11 82516	11 28716	11 45745	11 73613
12 95674	12 73622	12 45724	12 34236	12 95626	12 57863	12 14236	12 45708	12 73667	12 18441	12 43245	12 28640
13 78008	13 43249	13 25756	13 80646	13 98443	13 28717	13 78087	13 95671	13 73507	13 25832	13 69667	13 45772
14 45762	14 69640	14 57851	14 43227	14 23665	14 28673	14 15392	14 25809	14 82393	14 14171	14 69656	14 78690
15 25862	15 95689	15 25733	15 82449	15 45748	15 45800	15 14135	15 29690	15 69635	15 29621	15 14231	15 43241
16 57840	16 14123	16 69661	16 73646	16 57909	16 34235	16 14170	16 69695	16 61484	16 14153	16 73648	16 69682
17 69699	17 57829	17 18406	17 82471	17 23738	17 82297	17 82297	17 82611	17 82611	17 45713	17 82485	17 18449
18 57979	18 53449	18 25594	18 82391	18 43235	18 73642	18 29628	18 14268	18 25859	18 78006	18 53444	18 23749
19 82255	19 15349	19 57817	19 45774	19 45722	19 25822	19 11144	19 95614	19 82484	19 57880	19 95696	19 15346
20 45739	20 45731	20 82459	20 25906	20 31318	20 73628	20 73510	20 29611	20 57914	20 73952	20 98488	20 53412
21 53000	21 14279	21 69682	21 69693	21 45736	21 78070	21 69570	21 73747	21 73711	21 95646	21 69667	21 28724
22 14265	22 73647	22 62749	22 43223	22 69559	22 69559	22 28706	22 14283	22 95607	22 57859	22 95642	22 69698
23 98492	23 69624	23 69695	23 82362	23 43211	23 57976	23 14249	23 82338	23 23715	23 69574	23 57854	23 80693
24 69650	24 61478	24 14101	24 78044	24 69686	24 78030	24 18421	24 23652	24 14215	24 23690	24 73740	24 69661
25 62741	25 98408	25 43910	25 43212	25 23674	25 96610	25 23678	25 95655	25 69593	25 78075	25 23621	25 43442
26 23702	26 69645	26 57982	26 31310	26 82342	26 14192	26 98415	26 34224	26 82412	26 80690	26 25831	26 95670
27 73630	27 69646	27 57830	27 73615	27 43418	27 69642	27 80636	27 61461	27 25842	27 73619	27 53420	27 95616
28 95680	28 80624	28 18468	28 31306	28 57930	28 69555	28 82469	28 82469	28 73632	28 23736	28 78064	28 98430
29 78008	29 23709	29 69515	29 45749	29 14193	29 69626	29 45720	29 45720	29 23675	29 23641	29 78028	29 78028
30 73630	30 73632	30 73631	30 98417	30 43440	30 28644	30 18421	30 29690	30 18440	30 53435	30 82330	30 82330
31 45757	31 23792	31 23792	31 31244	31 31244	31 25830	31 73645					31 31244

Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára is van jegyezve. Ezen számokból nemcsak egész sorsjegyet, de 1/2, 1/4, 1/8 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kért szám már el volt adva.

Az I. osztályú sorsjegyek ára :

egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 150 k. e y negyed (1/4) 1.50 forint vagy 3. — k.
egy fél (1/2) 3. — " 6. — " egy egész (1) 6. — " 12. — "

Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyeremény jegyzéket húzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit, minthogy a húzás már f. hó 22-én kezdődik mielőbb, de mindenesetre

f. é. május hó 22-ig

alóírt szerencsés főelárusítóhoz juttatni.

BIHARI EDE

Budapest. Városház utca 14.

Húzás már f. hó 22-én

